

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

31 januari 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de duizend extra groene arbeidersplaatsen voor laaggeschoolden

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de dienstencheques

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over parallelle initiatieven in verband met levenslang leren

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over startbanen

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het stelsel van aanmoedigingspremies

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 31 januari 2002

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Jacques Laverge

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 13.45 uur.*

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de duizend extra groene arbeidersplaatsen voor laaggeschoolden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwkerke tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de duizend extra groene arbeidersplaatsen voor laaggeschoolden.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, in het regeerakkoord staan een aantal mooie opties ingeschreven. Zo wordt bijvoorbeeld gestreefd naar de verwerving van 15.000 hectaren bos-, natuur- en duingebied. Dit opent perspectieven. Niet enkel de aankoop van die gebieden is belangrijk, maar ook het beheer. Als duinen worden aangekocht die er verwaarloosd bij liggen, dan moeten ze ecologisch gezond worden gemaakt. Daarvoor zijn niet enkel ingenieurs en werkleiders nodig, maar ook laaggeschoolden. De tweede optie in het regeerakkoord is het aanwerven van 1.000 groenarbeiders. De klemtoon daarbij ligt vooral op de sociale tewerkstelling.

We zijn nu halverwege de legislatuur. Het is dan ook belangrijk te weten wat de stand van zaken is. Deze tewerkstelling zou ook gepaard gaan met het aanbieden van een sociaal statuut. De mensen zouden de nodige opleiding en vorming krijgen.

Mijnheer de minister, hoever staan we met deze belangrijke doelstellingen voor zowel de natuur als de werkgelegenheid ? Worden hiervoor nieuwe instrumenten gehanteerd ? Hoe zal de zaak in de toekomst evolueren ?

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

De heer Veerle Declercq : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij deze vraag. Er zijn inderdaad nog tal van groene gaten op de arbeidsmarkt en tal van mogelijkheden voor werkgelegenheid met een hoog ecologisch rendement. Er kan een kruisbestuiving ontstaan tussen milieu en werkgelegenheid van laaggeschoolden.

Ik wil ook de aandacht vestigen op de sociale tewerkstelling. Het gaat vooral over afvalverwerking en -voorkoming in de toeristische sector. Mijnheer de minister, wat dat betreft zou u ook een initiatief kunnen nemen inzake het onderhoud van fiets- en voetpaden, natuur- en bosbeheer en de biologische landbouw.

In het regeerakkoord staat een charter van de sociale economie. De bedrijven moeten dit ondertekenen. In het charter is een verbintenis die voorrang geeft aan activiteiten, producten en productiemethodes die op korte en lange termijn het leefmilieu respecteren. We kunnen ons daar op baseren.

Mijnheer de minister, hoever staat het met die projecten ? Wat gebeurt er concreet ? De werkwinkel kan een vrij belangrijke rol spelen. Ze houdt zich bezig met laaggeschoolden, sociale tewerkstelling, enzovoort. Hoever staat het met het DAC-statuuut in de natuur- en milieusector ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik zal beginnen met te antwoorden

Landuyt

op de laatste vraag van mevrouw Declercq. In de domeinen waar we regulariseren, hangen we af van de houding van de functioneel bevoegde minister. We dringen er bij alle collega's op aan om de nodige overeenkomsten en planning op te stellen. In het kader van de sociale onderhandelingen met de sociale sector hebben we dit opgenomen en een regeling kunnen uitwerken. Mijn beschikbaar budget wordt een structureel budget voor de functioneel bevoegde minister. Ik laat pas een tewerkstellingsproject los in de mate dat ik zeker ben dat de tewerkstelling prioritair blijft.

Wat dat betreft, is het probleem grotendeels opgelost. Voor de cultuursector zijn we erin geslaagd één en ander te vervroegen. In het onderwijs hebben we ook gebruik gemaakt van de onderhandelingen die werden gevoerd. Voor natuur moet er nog een strakke planning worden opgesteld. Ik reken op een goede samenwerking met minister Dua. Ik ben ervan overtuigd dat dit geen probleem zal vormen. Minister Dua moet een keuze maken over wat structureel subsidieerbaar is en wat niet.

Mijnheer Van Nieuwkerke, door de manier van werken, wordt er voortdurend rekening gehouden met de regularisering. Ik wens geen nieuwe nepstatuten te creëren, tenzij ik er zeker van ben dat er een opstap mogelijk is naar professionalisering, zoals in de sportsector. Ik verwijs hierbij naar de door ons gesponsorde wielerploeg.

Dit wil niet zeggen dat we via het werkgelegenheidsbeleid tewerkstelling in een bepaalde sector niet stimuleren. Vorig jaar hebben we aan de sociale werkplaatsen het signaal gegeven dat er een mogelijkheid was tot uitbreiding tot een driehonderdtal full-time-eenheden. Daarbij hebben we gezegd dat we prioritair, en rekening houdend met de spreiding over Vlaanderen, kijken naar activiteiten in het kader van natuur en groen en van kringloopactiviteiten.

Uit de toegewezen plaatsen kunnen we opmaken dat er in 2001 64 full-time-eenheden en 15 eenheden omkaderingspersoneel zijn bijgekomen in de sector natuur en groen. Daarenboven zijn er 106 full-time-eenheden bijgekomen in het kader van de kringloopactiviteit.

Ik moet nagaan of het budgettair mogelijk is nog bijkomende sociale werkplaatsen te scheppen. Het gaat om recurrente middelen. Ik wil daar dan ook verstandig mee omspringen, rekening houdend met de mate waarin de toegekende plaatsen ingevuld

raken. Het is dus best mogelijk dat we via de sociale werkplaatsen nog ruimte zullen creëren.

We hebben daarenboven een verandering aangebracht aan de tewerkstellingsmogelijkheden. Het besluit inzake de meerwaarde-economie werd aangepast. De invoegbedrijven en -afdelingen zijn nu ook mogelijk voor VZW's, gemeenten, OCMW's, intercommunales terwijl het vroeger enkel de bedoeling was om een privé-activiteit te ondersteunen en het mechanisme van de invoegafdeling binnen een bestaand bedrijf in werking te stellen.

We opteren er nu voor dit ook mogelijk te maken voor VZW's en openbare besturen zodat er in de natuursector werk kan worden gecreëerd. Het mechanisme bestaat erin na te gaan welke doelgroep een bepaalde taak aankan. We stimuleren het aantrekken van die doelgroep door de tewerkstelling te subsidiëren. Dit gebeurt niet via een bijzonder contract. Er wordt een normale arbeidsovereenkomst aangeboden. Wij betalen een bepaalde schijf. Het bedrag daalt tot een bepaald niveau. We rekenen er ook op dat de minister van Milieu opbouwend subsidieert. In de mate dat de mensen ingeschakeld worden, volgt er een structurele subsidiëring.

Om later niet opnieuw te moeten regulariseren, trekken we de logica door. De invalshoek van waaruit in het begin wordt vertrokken, is de werkgelegenheid en op het einde de natuur. Dit wordt ingebouwd door af te spreken hoe er wordt gesubsidieerd. Dat instrument van de invoegbedrijven en de invoegafdelingen is bruikbaar voor tal van initiatieven, via VZW's en overheden. Dat betekent voor de Natuur- en Landschapswacht dat, indien zij in het kader van natuurbehoud invoegwerknemers aanwerven, een beroep kunnen doen op een degressieve loonsubsidiëring van 80 percent van de basiswedde van de betrokkenen tijdens het eerste jaar, 60 percent tijdens het tweede jaar, 40 percent tijdens het derde jaar en 35 percent tijdens het vierde jaar.

Laten we even het systeem van de invoegafdelingen bekijken. Stel dat een VZW of een overheid een bepaalde afdeling wil, dan zal ik het eerste jaar 60 percent, het tweede jaar 40 percent en het derde jaar 35 percent van de basiswedde toekennen. Nadien blijft die subsidie van 35 percent constant. Het degressief systeem van 0 percent in de sector van de kringloopactiviteiten was net niet leefbaar. Het gaat immers om mensen die niet 100 percent productief zijn. We houden rekening met deze productiviteitshandicap door die 35 percent subsidie blijvend toe te kennen. In elk geval blijft de subsidie

Landuyt

van 35 percent de volgende jaren behouden. Ik heb met de minister van Leefmilieu afspraken gemaakt. Leefmilieu zal in een progressieve subsidie voorzien voor deze activiteiten in de natuur. Zo blijven de activiteiten leefbaar en beschikt de organisatie over voldoende middelen om een goede omkadering aan te bieden.

Hetzelfde gebeurt voor de Landschapswacht. Ik hoop dat er een dertigtal arbeidsplaatsen worden gecreëerd. Men kan rekenen op een blijvende subsidie van 35 percent van de loonkost gedurende een termijn van 10 jaar. Dat is ook het geval als men kringloopactiviteiten uitvoert. Zo hopen we ongeveer 250 duurzame arbeidsplaatsen te creëren. Deze mensen krijgen onmiddellijk een normale arbeidsovereenkomst, maar daarachter schuilt een subsidiemechanisme. Eerst komt werkgelegenheid, dan de minister van Leefmilieu.

Het tweede onderdeel gaat over de MINA-werkers. Ook voor hen wordt er een duurzame oplossing gecreëerd. Tot vandaag kregen deze mensen een contract van een jaar. Dankzij de wijzigingen in het besluit kunnen we in 2002 een 150-tal bijkomende plaatsen creëren. Ook in dit geval kan het systeem van invoegbedrijven en -afdelingen worden gebruikt. Werkgelegenheid zorgt dan voor een blijvende subsidie van 35 percent voor de loonkost van de invoegwerknemer. De minister van Leefmilieu zou daarbovenop 500.000 frank bijleggen. Daarmee kan de organisatie voor een goede omkadering zorgen. We proberen om met dit groeiscenario duizend jobs te creëren. We voegen samen en we regulariseren. Het gaat niet om nepstatuten en we blijven de gedachte trouw om via werkgelegenheid nuttig werk voor mensen te creëren die er zelf niet meer in geloven.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Hoewel de geplande 1000 extra arbeidsplaatsen er nog lang niet zijn, zit er toch schot in de zaak. Ik zou graag een overzicht krijgen van wat tot nu toe werd gerealiseerd en van de VZW's die daarbij werden betrokken.

Ik heb begrepen dat de organisaties die meewerken aan de sociale tewerkstelling in sommige gevallen nog 10 percent van de loonkost zelf moeten betalen. Dat kan snel oplopen. Deze organisaties

werken wel veel met vrijwilligers, maar hebben ook behoefte aan betaalde arbeidskrachten om de structurele werking in stand te houden.

De Vlaamse overheid werkt aan een formule om duingebieden te kopen. Ongetwijfeld zullen er mensen in dienst worden genomen voor het beheer en het onderhoud van de duinen. Mijnheer de minister, hoeveel mensen werden reeds aangeworven ?

Minister Renaat Landuyt : Er is geen eenvormigheid in de manier waarop de groene arbeidsplaatsen worden verwezenlijkt. We gaan zoveel mogelijk in op de vraag van natuurverenigingen. Geld voor werkgelegenheid mag evenwel nooit iets veranderen aan de functionele subsidiëring van een bepaald initiatief, die voorbehouden is aan de bevoegde minister. Mijn enige bijdrage bestaat erin de werkgelegenheidsinvalshoek naar die sector te richten. We zijn volop bezig om daaromtrent te onderhandelen en te zien hoever we kunnen gaan. Ook ik heb de optie genomen om zover mogelijk te gaan, want ik denk dat er echt nuttig werk kan worden geleverd. Ik zal u de verzochte inlichtingen bezorgen.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, en ben verheugd dat u de lijst waarvan sprake bekend zult maken.

Wat het DAC betreft, weet ik dat minister Dua een initiatief heeft genomen. Wacht u nu allebei af tot de ander iets doet ?

Minister Renaat Landuyt : Neen, het dossier is niet meer groen, maar al rijp en rood. Onze verhouding is uitstekend. De zaak is zeker niet geblokkeerd.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de minister, in het kader van het landbouwbeleid zijn de zorgboerderijen reeds ter sprake gekomen. Er lopen al enkele proefprojecten.

Minister Renaat Landuyt : Wij reiken de instrumenten aan. De nieuwe tewerkstellingsmaatregelen van invoegafdelingen en -bedrijven zijn gericht tot tal van organisaties, waaronder een heel aantal die niet op winst zijn gericht. Zelfs openbare besturen kunnen erop inspelen. Het staat iedereen vrij om hier op in te spelen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de dienstencheques

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laurys tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de dienstencheques.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er zijn slechts beperkte middelen beschikbaar voor de op 1 januari 2002 ingevoerde dienstencheques. Het geld dreigt binnen de kortste keren op te raken. Hetzelfde was het geval met de federale schilderscheques, die inmiddels werden afgeschaft. Het gevaar is niet denkbeeldig dat de potentiële gebruikers geen continue dienstverlening, noch de kandidaat-werknemers een duurzame tewerkstelling kan worden geboden.

Het zal allicht onmogelijk zijn het budget uit te breiden. Er is evenmin voorzien in de mogelijkheid om de dienstencheques selectief aan te bieden, bijvoorbeeld in de eerste plaats aan gezinnen met grote noden. Aan werknemerskant zou voorrang kunnen worden verleend aan de werkzoekenden die het moeilijkst werk vinden. Nu dreigt het gevaar dat wie eerst komt, eerst maalt.

Mijnheer de minister, overweegt u een vorm van selectiviteit in te voeren bij de terbeschikkingstelling van de dienstencheques ?

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de minister, naast de problemen aangekaart door de heer Laurys, stel ik me dezelfde vragen over de bedrijven. De bedrijven die in aanmerking komen voor de dienstverlening via dienstencheques worden min of meer verplicht om aan tewerkstelling te doen op continue basis. Als de dienstencheques wegvallen, is er geen continuïteit meer in de dienstverlening en tewerkstelling. De bedrijven die erkend zijn, zitten dan wel 'opgescheept' met het personeel dat ze ervoor hebben aangeworven. Ze lopen dan ook het gevaar in het hele scenario te worden meegesleurd.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de heer Laurys maakt de terechte

opmerking dat we dezelfde fouten niet mogen maken als Minister van Staat Smet in het verleden.

Het budget waarmee zal worden gewerkt, is inderdaad een gesloten enveloppe. In 2002 wordt voorzien in 13,63 miljoen euro door de Vlaamse overheid en nog eens in hetzelfde bedrag door de federale overheid. Er zal een goed monitoringsysteem worden ontwikkeld om dat te beheren. Het stelsel zal worden geëvalueerd voor wat betreft de financiële impact. De budgettaire evaluatie zal zowel rekening houden met de bruto-uitgaven die verbonden zijn aan deze maatregel, als met de terugverdieneffecten voor de openbare financiën en sociale zekerheid.

Aangezien er slechts een beperkt budget is en tegelijkertijd een grote behoefte, zal het noodzakelijk zijn prioriteiten te leggen. In Vlaanderen gaat prioriteit naar huishoudelijke hulp. Daar is de grootste vraag. Selectiviteit wordt ingebouwd via de keuze om het systeem te beperken tot het eerste actieterrein van huishoudelijk hulp en de erkenning van de ondernemingen die op het systeem van de dienstencheques een beroep kunnen doen. We voelen ons gebonden door de resolutie van het Vlaams Parlement hieromtrent. Daarin is sprake van privé-ondernemingen. Conform die resolutie wordt verder geen selectiviteit ingebouwd op het vlak van de consument. De jobinhoud zal trouwens garant staan voor het creëren van arbeidsplaatsen voor lagergeschoolden.

Momenteel probeer ik de discussie met de collega's van de gewesten en gemeenschappen te deblokken door me zo soepel mogelijk op te stellen. De sociale partners zijn in deze een discussie begonnen over het geslacht der engelen, met name of de arbeidscontracten van bepaalde of onbepaalde duur moeten zijn. Van werkgeverszijde pleiten voor bepaalde duur, van werknemerszijde voor onbepaalde duur. Ik wijs erop dat er moet worden gekeken naar de opzegtermijn voor de categorie van werknemers waarover gesproken wordt. Dan beseft men dat de werkgevers beter voor onbepaalde duur zouden pleiten en de werknemers voor bepaalde. Bepaalde duur kan in de praktijk namelijk betekenen dat de werknemer langer kan blijven werken. Ik wil het systeem zo snel mogelijk opstarten en stel me daarbij soepel op. Het belangrijkste is dat er arbeidsplaatsen worden gecreëerd.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, ik begrijp uit uw antwoord dat er geen selectiviteit is op

Laurys

het vlak van de gebruiker. Wie de grootste nood heeft, komt het eerst in aanmerking. Volgens u zullen door de jobinhoud automatisch lagergeschoolde werknemers worden aangetrokken. Dat valt nog af te wachten. Ik dacht echter niet dat dit in de resolutie van het Vlaams Parlement stond. Het was de bekommernis om zoveel mogelijk mensen met een 'normaal' contract in de privé-sector te werk te stellen, maar niet om geen selectiviteit in te bouwen.

Minister Renaat Landuyt : Er staat ook nergens dat dit moet. Ik pleit ervoor om het systeem te beheersen. Het is niet de bedoeling om het ambtelijk zo ingewikkeld te maken dat het kapot gaat. Ik gun de dienstencheques natuurlijk het meest aan mensen die ze nodig hebben, maar soms moeten we vertrouwen op een algemeen systeem. Ik pleit ervoor om zo weinig mogelijk voorwaarden in te schrijven.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Welke klanten komen daarvoor in aanmerking ? Hoe zal het georganiseerd worden ? Als we de behoefte in geld zouden uitdrukken, dan zouden we merken dat er een reusachtige kloof is tussen de behoefte en het bedrag dat is gereserveerd voor de dienstencheques. Er zal een wedloop komen die blijkbaar deels zal worden gekanaliseerd door het erkennen van aanbieders van diensten. Ik heb vernomen dat er op een bepaald ogenblik aan werd gedacht om de mensen die als klant bij de PWA's op de wachtlijsten staan, eerst in aanmerking te laten komen. Hoe zal alles worden georganiseerd als er geen selectiviteit komt ?

De heer Jan Laurys : Wie eerst komt, eerst maalt. Daarna zal het geld op zijn.

De heer Robert Voorhamme : Tot wie moet ik mij dan richten ?

Minister Renaat Landuyt : De cheque moet aan de gebruiker kunnen worden gegeven. De gebruiker moet hem aan het erkende bedrijf kunnen geven en het erkende bedrijf moet hem aan de uitbetalingsinstelling kunnen geven. De gebruiker zal zijn cheques kunnen afhalen in de werkwinkels.

De heer Robert Voorhamme : Zal er zo geen grote ontevredenheid ontstaan ? Het budget waarin is voorzien voor de dienstencheques, is te klein in vergelijking met de reële behoefte. Nu al is er een grote wachtlijst bij de PWA's. Veel mensen staan al maanden of zelfs jaren geregistreerd als potentiële klanten voor dat soort dienstverlening. Er is onvoldoende aanbod via de PWA's. Zullen die mensen niet gefrustreerd zijn als ze merken dat ze worden gepasseerd door mensen die meer tijd hebben en dus ook sneller dienstencheques kunnen bemachtigen ? Er moet toch een vorm van selectiviteit worden ingebouwd.

Minister Renaat Landuyt : Ik zie een praktische oplossing die een uitdaging voor het werkwinkelsysteem zal zijn. Werkwinkels werken goed samen met diverse diensten en in het bijzonder met de PWA's. Het is dus mogelijk dat PWA's op een goede manier inspelen op het nieuwe systeem. Het kan natuurlijk ook dat PWA's protectionistisch willen zijn en hun klanten voor zichzelf willen houden. We moeten als overheid het probleem praktisch aanpakken. PWA's moeten de mensen die op de wachtlijst staan, verwittigen van het nieuwe systeem. Dat moet makkelijk haalbaar zijn in samenwerking met de werkwinkels, zonder verplichtingen van overheidswege opgelegd.

Het hoofdprobleem blijft natuurlijk dat er een budget is waarvan iedereen denkt dat het snel op zal zijn. Wij zijn nu al bang voor de nadelen van het verwachte succes. Ik zou voorzichtig willen starten, zodat het probleem zich pas in december kan voordoen. Ik hoop voldoende ruimte te geven om frustraties op het terrein te vermijden.

De grootste nood is de individuele huishoudelijke hulp. Die nood zullen we eerst zien te lenigen. Via andere wegen kan ik dan later andere noden lenigen.

De voorzitter : We kunnen misschien met één systeem werken en de PWA's laten uitdoven.

Minister Renaat Landuyt : Er is een praktische oplossing, namelijk samenwerken. We zullen die samenwerking stimuleren. De ideale situatie zou zijn dat de PWA's niet bestaan. Ze bestaan nu eenmaal, dus moet er worden samengewerkt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over parallelle initiatieven in verband met levenslang leren

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laurys tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over parallelle initiatieven in verband met levenslang leren.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb de indruk dat verschillende ministers parallelle initiatieven nemen in verband met levenslang leren en dat er concurrentie bestaat tussen de ministers. Minister Landuyt heeft hier al geregeld gezegd dat hij een voorstander is van samenwerking tussen de VDAB en de diverse sectoren. De sectoren zouden een financiële bijdrage kunnen leveren aan de VDAB-actorfunctie. Ze zouden dan bij het beheer kunnen worden betrokken. Zo is er nu een initiatief om de samenwerking tussen de VDAB en de sectoren te stimuleren via de oprichting van competentiecentra waar werknemers terecht kunnen voor loopbaanbegeleiding. Dit zou zowel op initiatief van de werknemer zelf als op initiatief van het bedrijf moeten kunnen.

Anderzijds is er het initiatief van minister Vanderpoorten dat samenwerking wil bevorderen tussen het onderwijs en het bedrijfsleven via de RTC's, dit zijn de regionale technologiecentra. De juridische basis daarvan werd gelegd in het recente Mozaïek-decreet. Hierdoor krijgt de minister van Onderwijs de mogelijkheid dergelijke samenwerkingsprojecten te ondersteunen, met als voorwaarde dat ze een VZW-vorm moeten aannemen.

Dit alles betekent eigenlijk dat er in het kader van levenslang leren twee parallelle circuits dreigen te ontstaan : één met en één zonder de VDAB. Het is niet erg duidelijk welk verband er tussen die beide initiatieven bestaat. Hoe verhouden die initiatieven zich ten opzichte van elkaar ? Kan hier sprake zijn van concurrentie of spelen zij op elkaar in ? Werd dienaangaande overleg gepleegd met uw collega van Onderwijs ? Zou het niet beter zijn de beide initiatieven samen te voegen om tot een betere en efficiëntere werking te komen ?

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Enkele maanden geleden hebben we hier een discussie gevoerd over de hervorming van de VDAB. Er werd toen gezegd dat de door het VIZO verstrekte opleidingen beter onder de VDAB-koepel zouden worden geplaatst met het oog op een efficiënter beleid. Nu zien we dat plotseling een ander spoor gevolg wordt, wat dus terug naar af betekent. Ik stel me dan ook vragen bij de efficiëntie van het systeem.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Over alles wat levenslang leren en opleiding betreft, bestaat er binnen de Vlaamse regering en dus tussen de bevoegde ministers een goede en volledige samenspraak. Ook structureel, in het kader van het beter bestuurlijk beleid, zijn de lijnen met betrekking tot de volledige integratie van de problematiek duidelijk getrokken.

Op het terrein zelf bestaan twee invalswegen. Er is het RTC-initiatief en er is het competentiecentra-initiatief. Het betreft geen identieke initiatieven, maar evenmin concurrerende initiatieven. Het samenlopen ervan is niet uitgesloten. De RTC's zijn gericht op een goede aansluiting tussen het initieel onderwijs en de arbeidsmarkt. De competentiecentra zijn dan weer een sectorale dienstverlening inzake opleiding, loopbaanadvisering en elders verworven competenties.

Met de competentiecentra zit men volledig op het domein van de arbeidsmarkt zelf. Het betreft hier een sectorgericht initiatief voor het regelen van de competentie- en kennisverwerving binnen een bepaalde sector. De invalshoek is dus verschillend.

In Kortrijk bijvoorbeeld hebben we de optie genomen om een RTC-plus te creëren. Daar werd de link gelegd met de bouwsector in het kader van de vooropgestelde aansluiting met het initieel onderwijs. Dit betekende dan wel dat de onderwijsinstellingen op één lijn geplaatst en tot samenwerking aangezet moesten worden. Dit vergde van de minister van Onderwijs aanzienlijke inspanningen met het oog op de aansluiting op de arbeidsmarkt. Daarbij waren dus het OSP, het VIZO, de bouwsector en uiteraard ook de VDAB betrokken. Eigenlijk vond daar een kruisbestuiving tussen de RTC's en de competentiecentra plaats.

Toch kan men niet zomaar zeggen dat een RTC met een competentiecentrum moet samenkomen. Een competentiecentrum is immers sectorgebonden, terwijl een RTC regionaal wordt uitgebouwd. Men kan dus wel de link leggen tussen een RTC en

Landuyt

de verschillende competentiecentra die eventueel in de betreffende regio aanwezig zijn.

Er is zodoende geen sprake van concurrentie of tegenspraak. Waar mogelijk is er zelfs een maximale samenwerking. Ik nodig jullie trouwens van harte uit op de opening die op 7 juni 2002 in Kortrijk plaatsvindt. Daar kunt u zelf getuige zijn van een vorm van maximale samenwerking.

Ik wens dienaangaande nog even te verwijzen naar het verslag van de Sociale Week die door het ACV ergens aan de kust georganiseerd is geweest. Het hoofd van de studiedienst maakte toen via een beeldspraak een onderscheid tussen de diverse ministers, bevoegd voor levenslang leren. Ik zou mijn partituur rond het thema van levenslang leren al hebben geschreven. De minister van Onderwijs is ze aan het lezen, en de minister van Cultuur wandelt vrolijk in korte broek en met een blokfluit naar binnen.

De heer Jan Laurys : Die uitspraken zijn afkomstig van een gastspreker. Overigens is het verschil tussen de regionale technologiecentra en de competentiecentra me nog steeds niet duidelijk.

De voorzitter : In mijn regio lopen projecten rond allebei. Met de steun van alle betrokken ministeries werden alle bouwopleidingen van het VIZO, de VDAB, OSP en het technocenter van de bouwsector zelf samengebracht in één gebouw.

Een raakvlak met de RTC's is dat het competentiecentrum kan worden gebruikt om leerlingen in contact te brengen met nieuwe technologie. Dat is een goede zaak, want op die manier moet er niet voor nieuwe infrastructuur voor een RTC worden gezorgd.

Een RTC heeft tot doel om onderwijs en bedrijfsleven gecentraliseerd te doen investeren in infrastructuur, vooral ten behoeve van het technisch en het beroepsonderwijs. Dankzij de CAO's zijn er heel wat middelen beschikbaar bij de sectorale fondsen. Die fondsen moeten mee investeren. Dat kan in een school zijn, maar ook bijvoorbeeld in een competentiecentrum.

De partijen die betrokken zijn bij de uitbouw van een competentiecentrum kunnen het doorgaans goed met elkaar vinden. Minister Vanderpoorten heeft te maken met de RTC's, en daar liggen de zaken anders. Vaak heerst er onderlinge competitie tussen de scholen, zelfs als ze van dezelfde zuil zijn.

Zo zijn er moeilijkheden tussen de katholieke technische scholen of VTI's in mijn regio. Over de netten heen werken de scholen vrij goed samen, maar de VTI's kibbelen onderling. De precieze locatie van zo'n speerpuntinvestering is een gevoelige aan gelegenheid. Schooldirecties zijn vaak weinig geneigd tot samenwerking.

Het RTC werd opgestart via het streekplatform. De sectoren zijn voorstander van dergelijke speerpuntinvesteringen. Ze zijn de versnippering van middelen en technologie beu. Afzonderlijke scholen doen om zo te zeggen halve investeringen, zodat aan het einde van de rit de leerlingen geen praktijkervaring kunnen verwerven met de modernste infrastructuur. De scholen lijken echter nog niet volledig klaar voor een investering op een specifieke locatie. Misschien kan een mengvorm van een competentiecentrum en een school een oplossing bieden voor het locatieprobleem. We zullen altijd worden geconfronteerd met het locatieprobleem. Zo'n investering lokt immers leerlingen, en dat zorgt voor naijver.

Niettemin zijn de competentiecentra en de regionale technologiecentra allebei goede initiatieven. We moeten de middelen concentreren.

De heer Jan Laurys : Er lijkt een consensus te bestaan over de samenwerking tussen de competentiecentra en de RTC's op termijn. Uiteindelijk is het de bedoeling de technische knowhow en infrastructuur op één punt te concentreren. De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, de evaluatie van vaardigheden, en loopbaanbegeleiding zouden het best taken van een enkel centrum zijn. Samenwerking of zelfs -smelting nu kan een pak problemen voorkomen.

De voorzitter : Er zullen dan wel meer competentiecentra moeten worden opgericht, die daardoor in het vaarwater van de VDAB dreigen te belanden. Het is een hele krachttoer om alles in goede banen te leiden.

Minister Renaat Landuyt : Regionale technologische centra zijn gericht op een versterking van de band tussen scholen en de arbeidsmarkt. Ze zijn een hulpmiddel om de jongeren beter voor te bereiden op het beroepsleven. De RTC's moeten de scholen stimuleren om hun krachten te bundelen en hun programma's in overeenstemming te brengen met de noden van de bedrijven. Een van de manieren waarop dat gebeurt, is door machines ter beschikking te stellen.

Landuyt

De competentiecentra verzamelen per sector alle informatie over het opleidingsaanbod. Die informatie verzamelen, betekent dat er een keuze wordt gemaakt binnen het opleidingscentrum van de VDAB. Daardoor is een bepaald centrum in één iets gespecialiseerd. Als het centrum in Hasselt bijvoorbeeld gespecialiseerd is in de metaalsector, betekent dat echter niet dat er geen metaalopleidingen meer worden gegeven in het zuiden van West-Vlaanderen. De competentiecentra moeten informatie verzamelen. Daar kan men terecht om zich te laten toetsen over kennis van en sterkte in de sector. RTC zijn helemaal iets anders dan competentiecentra. Waar er verbanden gelegd kunnen worden, moet dat ook gebeuren.

De voorzitter : De competentiecentra hebben het grote voordeel dat het allemaal efficiënter wordt. Vroeger werd in het VIZO dezelfde cursus gegeven als in de VDAB of in het OSP. Ik geloof in dit concept en zie het positief evolueren.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over startbanen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laurys tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over startbanen.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, elk jaar mag het STC op vlak van startbanen adviezen geven over afwijkingen inzake de doelgroep. Ik denk aan de leeftijdsvoorwaarden en het ter beschikking zijn op de arbeidsmarkt. Blijkbaar is er een communicatiestoornis met het kabinet van minister Onkelinx. Deze zou weigeren informatie te geven over het aantal werkzoekenden per regio. Daardoor zou de advisering van de STC niet kunnen doorgaan. Om die reden weigert nu ook het steunpunt WAV verder elke samenwerking. Heeft de minister gesprekken met het federale niveau om de informatie toch ter beschikking te stellen ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, het door de heer Laurys geciteerde probleem is me uiteraard niet onbekend. Reeds op 12 oktober 2001 heb ik een vraag gericht aan minister Onkelinx over de technische uitzuivering. Het probleem is meer technisch dan politiek. Er moet een goede koppeling worden gemaakt tussen de databanken van de RVA, VDAB en RSZ. Op die manier kan de correcte berekening worden gemaakt. Er is nog deze week een IKW om te zien hoe dat technisch haalbaar kan worden gemaakt. Voorlopig durf ik de veronderstelling niet te onderschrijven dat minister Onkelinx de intentie zou hebben om de afgesproken procedure onmogelijk te maken.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, dit zal toch wel voor 26 februari geregeld zijn ?

Minister Renaat Landuyt : Naar aanleiding van de discussie rond het tijdskrediet heb ik de eerste minister gesignaleerd dat er tal van mogelijke discussiepunten zijn binnen het werkgelegenheidsbeleid tussen de federale en regionale overheden. Zelfs de prioriteitennota geeft voor mij aanleiding tot een vijftal discussiepunten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het stelsel van aanmoedigingspremies

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laurys tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het stelsel van aanmoedigingspremies.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag gaat over een vorm van discriminatie die in het systeem van de aanmoedigingspremies is geslopen en waarvoor zich niet meteen een oplossing aandient. In het systeem is in een bonus van 37 euro voorzien voor alleenstaanden en eenoudergezinnen die gebruik maken van het tijdskrediet. Deze bonus geldt echter niet voor de landingsbanen, namelijk voor werknemers van meer dan vijftig jaar die halftijdse loopbaanonderbreking nemen. Dit leidt tot een ernstige discriminatie tussen min-50-jarigen en plus-50-jarigen die halftijds gaan werken.

Laurys

Bovendien kan een plus-50-jarige die vier vijfden gaat werken wel aanspraak maken op de bonus van 37 euro. Opmerkelijk is ook dat deze bonus dezelfde is indien men halftijds gaat werken dan wel vier vijfden. Daardoor krijgen min-50-jarigen die een vijfde minder gaan werken een totale Vlaamse premie van 37 euro, wat meer is dan de federale premie. Plus-50-jarigen krijgen daarmee 210 euro, inclusief de federale premie. Voor diegenen die werken aan het minimumloon betekent dit quasi loonbehoud als ze een vijfde minder gaan werken.

Wat is de motivatie om de bonus van 37 euro voor de landingsbanen niet ter beschikking te stellen en om de bonus niet proportioneel te maken ?

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Er zijn gemeenten die ook premies geven voor bepaalde gevallen van gedeeltelijke loopbaanonderbreking. Is dat cumulatief ?

Minister Renaat Landuyt : Waar gebeurt dat ?

De heer Robert Voorhamme : Ik denk in Vilvoorde.

De voorzitter : Gebeurt dat alleen in Vilvoorde ?

De heer Robert Voorhamme : Ik weet het niet. Misschien gebeurt het ook in andere gemeenten. Het initiatief is toch niet onlogisch als het gaat om tijdelijke kinderopvang ? Als een gemeente via de reguliere kanalen kinderopvang wenst aan te bieden, kan het duurder uitvallen.

De Vlaamse overheid is bevoegd voor kinderopvang. Het past perfect in die bevoegdheid om als overheid te zeggen dat mensen die tijdelijk minder willen werken omwille van problemen met kinderopvang, een financiële tegemoetkoming ontvangen.

Het gaat er hier om een alternatieve vorm van kinderopvang te organiseren. Er wordt namelijk gezegd : 'Doe het zelf.' Dat is toch perfect te legitimeren. In 1993 is er een akkoord tot stand gekomen tussen de sociale partners en de overheid, gebaseerd op die legitimatie. Die legitimatie kan er toch ook op gemeentelijk niveau zijn ?

Minister Renaat Landuyt : Ik ben geïnteresseerd. Er zijn immers gelijkenissen met wat wij op Vlaams niveau hebben gedaan in verband met de tijdskredieten, een systeem dat eigenlijk federaal is geregeld.

De vraag van de heer Laurys is eigenlijk een intentievraag gericht aan de sociale partners. Het systeem van de tijdskredieten zoals het op Vlaams niveau is geregeld, is de vrucht van een consensus binnen het Vlaams interprofessioneel overleg. Er werd niet voor proportionalisering gekozen. Op uw vragen kan ik enkel antwoorden dat het Vesoc is overeengekomen om het anders te doen. Er zijn zeker argumenten voor uw systeem te vinden, maar die keuze is niet gemaakt tijdens het sociaal overleg. Er is beslist het systeem eenvoudig en beheersbaar te houden in functie van een virtueel budget. Er is ook geen werk gemaakt van een verfijning van het systeem.

Het is een frustrerend antwoord, maar ik kan er echter geen ander geven.

De heer Jan Laurys : U zegt dus dat het om een keuze van de sociale partners gaat.

Minister Renaat Landuyt : Het besluit-tijdskrediet is de vrucht van een consensus tussen de Vlaamse regering, werkgevers en werknemers.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.57 uur.*
